

Vzdělávací centrum TEREZA, z.ú. – Workshop jako únikovka

Jak udělat lákavý workshop pro žáky

Pandemie COVID19 měla značný vliv na aktivitu a motivaci mladých lidí, na které jsme v rámci projektu cílili. Museli jsme proto zvážit, jaké nové cesty, které mohou vést k tomu, aby mladí lidé byli ochotni získávat nové znalosti a dovednosti v rámci tématu změny klimatu. Snažili jsme se vymyslet lákavou formu plánovaných klimatických workshopů. Došli jsme k tomu, že workshopy musíme udělat formou, která se bude vymykat školnímu vzdělávacímu přístupu. Díky tomu vznikla **vzdělávací klimatická „úniková“ hra**, kde účastníci bojují s časem, aby pomohli svému městu. To se ukázalo jako správná a funkční cesta.

K čemu měl workshop přispět

Projekt Ekoškola a ochrana klimatu – od individualismu k občanské participaci využíval know-how mezinárodního programu Ekoškola s cílem posunout znalosti a akční kompetence mladých lidí směrem k většímu sebevědomí a ochotě se podílet na ovlivňování skupin lidí ve svém okolí. Díky široké základně škol a Ekotýmů jsme pomocí různých nástrojů, jako konference pro mladé lidi, celostátní aktivizační kampaně, metodik a pracovních listů postupně zapojovali víc a víc lidí do různých projektů. Zároveň jsme si byli, i díky evaluaci počátečního stavu vědomí, že potřebujeme mladé lidi vzdělávat a ukazovat jim fakta, kontext, propojenost a průniky změn klimatu s jejich životy.

Plánovaný workshop by v té době neměl šanci na úspěch

Klimatické workshopy byly původně plánovány jako výukové programy, které měly být postaveny na konstruktivistické pedagogice a měly mladé lidi primárně vzdělávat v tématu změna klimatu. Vzhledem k poklesu motivace a energie žáků i učitelů v rámci postcovidového období jsme však tuto variantu zavrhlí. Cíl zůstal stejný, tedy přinést k mladým lidem znalosti, které jim pomohou se lépe orientovat v tématu změny klimatu a dají jim základ pro aktivní zapojování okolí do řešení změny klimatu. Zároveň jsme potřebovali, aby to bylo formou, která mladé lidi i jejich učitele nadchne, a tím vzbudí zájem se o téma dál zajímat. Díky tomu vznikl projekt klimatického vzdělávání hrou, kdy jsme vytvořili program TERRA NOSTRA – město, **vzdělávací klimatickou „únikovou“ hru**.

Učitelé jako lektoři se osvědčili

Zároveň jsme se z původního plánu využít pro lektorování námi vyškolené externí lektory, rozhodli školit učitele a udělat z nich tím nositele a lektory vzdělávací hry. To se ukázalo jako skvělé rozhodnutí. Nejen, že o tato školení měli učitelé zájem, ale zároveň si hru odnesli do školy, s tím, že ji mohli opakovaně pořádat a využít i v dalších letech. Jako další bonus se ukázalo, že hra sama o sobě vzdělávala i učitele, kteří se díky ní cítili „klimaticky“ jistější a sebevědomější.

Problém s časovou náročností hry

Hra v tomto modelu byla úspěšná z hlediska motivace a dopadu. Měla však i některé negativní aspekty. Aby se vzdělávací proces plně rozvinul, bylo třeba po hře udělat s účastníky reflexi hry i vzdělávacího procesu a zafixovat tak získané znalosti. To se v rámci času, který měli učitelé ve škole k dispozici, ne vždy dařilo. Celá aktivita byla ideálně na 180 minut. Tento aspekt nás vedl k dalšímu přemýšlení, jak hru strukturovat a rozdělit ji například do více dnů, aby byl dostatek prostoru na všechny části. Tento model se ukázal ve školách nakonec jako lépe uchopitelný.

Jak dopadlo hodnocení hry

Protože workshopy neprobíhaly podle klasického scénáře, přišlo nám zajímavé evaluovat právě novou vzdělávací hru. Hodnocení se účastnilo 15 vyučujících a 291 žáků a žákyň ze 14 škol. Ve zpětných vazbách vyučující oceňovali zařazení únikové hry do výuky s tím, že je patrná radost ze zážitkové

aktivity, která přináší zábavu, živou a hravou atmosféru, nadšení. Někteří vyzdvihovali, že hra stimuluje spolupráci mezi dětmi, stejně jako kreativitu a motivaci pro řešení úkolů. Z didaktického hlediska jsou oceňovány důležité informace, které hra zúčastněným přináší (některé mohou být nové i pro učitele a učitelky), stejně jako pestrost a vícestupňová náročnost úkolů.

Žáci a žákyně při hodnocení rozhodně nejčastěji akcentují, že se jedná o aktivitu „naučnou“, kde získají „nové vědomosti“, „poznatky“, „informace“, „nové věci“, kde se „dozví něco nového“. Několik dětí hru komentuje jako „zajímavou“. Jednotlivci pak konstatují „zjistil jsem toho hodně nového“, že získali „základní povědomí“ nebo že „klíma je zajímavější, než jsem si myslel“.

Chcete vědět víc?

<https://ekoskola.cz/cz/ekoskola-a-klima>

Oblast/kategorie

Aktivní občanství; Občanské vzdělávání

Klíčová slova

Klimatické vzdělávání, gamifikace vzdělávání